

Ministerie van Defensie

Activiteitenverslag 2018 van de Cel Duurzame Ontwikkeling

(de heer Olivier Deweerdt, lid van de ICDO)

De coördinator DO heeft deel uitgemaakt van de algemene directie Health & Well-being tot en met 30 oktober 2018. Sinds 01 november 2018 wordt deze rol verzekerd op het niveau van het kabinet van de chef Defensie, meer precies binnen de sectie Governance Support, die rechtstreeks rapporteert aan de vicechef Defensie. De coördinator DO neemt het secretariaat van de Cel DO waar.

De coördinator DO was voor het burgerlijk jaar 2018:

- 1) Majoor van het Vliegwezen, Stafbrevethouder Steve Hamels, Ir vanaf 1 oktober 2017;
- 2) Majoor Militair Administrateur Olivier De Weerd, Ing vanaf 1 november 2018.

Op vandaag, is de cel DO, naast de coördinator DO, voornamelijk samengesteld uit vertegenwoordigers van de stafdepartementen Operaties en Training, Strategie en de algemene directies Material Resources, Human Resources en tenslotte Health & Well-being.

Deze uitgebreide cel DO laat toe om een groot draagvlak binnen Defensie te creëren en de haalbaarheid van de potentiële plannen in alle domeinen af te toetsen vooraleer overgegaan wordt tot de implementatie.

Maatregelen en acties van de Ministerie van Defensie die bijdragen aan een duurzame ontwikkeling

Het beleid inzake DO is dusdanig dat Defensie de wettelijke verplichtingen nakomt. De nadruk inzake het te volgen beleid wordt gelegd op de ecologische en economische pijler. De sociale pijler wordt gerealiseerd door het nemen van verschillende initiatieven in zowel het personeels- als het welzijnsbeleid binnen Defensie.

Defensie streeft ernaar om met een minimale financiële inspanning een maximale 'return on investment' te creëren en tegelijkertijd het imago van Defensie positief te belichten.

Defensie werkt met een jaaractieplan. Dit plan integreert de jaarlijkse gedeelten van de verschillende plannen gelinkt aan de 3 pijlers (ecologische, economische, sociale). In het kader van de ecologische pijler bij voorbeeld integreert het jaaractieplan het 5 jaar-milieubeleidsplan van de algemene directie Material Resources. Deze integratie laat toe om

de verschillende acties in de ecologische pijler te stroomlijnen en te versterken. Binnen dit kader worden er ook acties ondernomen door het stafdepartement Operaties en Training.

Defensie draagt bij tot de verwezenlijking van de duurzame ontwikkeling van de federale overheid in de ecologische, de economische en de sociale pijler.

Zij heeft daartoe acties gerealiseerd in volgende domeinen:

- Duurzame overheidsopdrachten;
- Duurzame mobiliteit;
- Duurzame voeding;
- Duurzame human resources;
- Duurzame werkomgeving.

Uiteraard zijn acties in de bovenstaande domeinen niet in te schrijven binnen één enkele pijler maar hebben zij dikwijls betrekking op meerdere pijlers.

Maatregelen in verband met de Sustainable Development Goals (SDG)

- a) In het kader van SDG 5 (Gender-gelijkheid) wordt het NATO Committee on Gender Perspectives geleid door een Belgisch militair personeelslid sinds Juni 17 en dit tot juni 2019. De CHOD is lid geworden van het Women, Peace en Security (WPS) Network en eind december is het Netwerk Gender in Motion opgericht.
- b) Defensie realiseert de SDG 10 (Ongelijkheid verminderen) door zijn infrastructuur waar mogelijk aan te passen en nieuwe realisaties uit te voeren volgens de recente regelgeving.
- c) Voor de SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen) zijn defensieopdrachten in het buitenland en deelname aan het beveiligen van openbare plaatsen in België twee concrete voorbeelden van toepassing in het algemeen. Er is ook een link hier met de SDG 16 (Vrede, Justitie and sterke publieke diensten).
- d) Defensie schenkt een bijzondere aandacht aan maatregelen ter bestrijding van de klimaatverandering – zoals gevat in SDG 13 (Klimaatactie) – en dit zowel op het nationale als het internationale vlak. Defensie voert al lang een politiek van energie- en milieubeheer, ecologisch rijden, afvalwaterbeheer, ... Tevens worden de historische bodemvervuilingen weggewerkt. Op internationaal vlak worden er tijdens operaties beheersmaatregelen getroffen opdat onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk gehouden wordt. De kampen in het buitenland bijvoorbeeld worden door Defensie terug overgedragen aan de Host Nation in een staat die minstens zo goed is als de oorspronkelijke staat (SDG 15: Leven op het land). Meer precies in het kader van SDG 13.1 (Klimaat, natuurrampen) en 13.2 (Maatregelen in nationale planning) blijft Defensie haar bijdrage ontwikkelen in het beheer van de gevolgen van rampen op het nationale grondgebied met de middelen die aan haar kerntaken toebehoren. Defensie kan manschappen inzetten, gespecialiseerde middelen ter beschikking stellen voor transport, logistieke ondersteuning, hulp in geval van nucleaire/biologische/chemische ongevallen, medische hulpverlening, maritieme commandosteun, het uitvoeren van geniewerken, enz. In dit kader blijft Defensie interdepartementale synergie ontwikkelen om, onder andere, de coordinatie van deze steunmiddelen te verbeteren.

- e) Defensie speelt een primordiale rol in de realisatie van SDG 16 (Vrede, Justice and sterke publieke diensten) door haar deelname aan verschillende operaties voor vredeshandhaving. De rapportage in het kader van schendingen van UNSCR 1612 maakt integraal deel uit van de planning en een samenwerking met het federale parket is hiervoor in voege. Tevens wordt er altijd naar gestreefd, al dan niet via internationale samenwerking, om de lokale besturen en instellingen te versterken

Krachtlijnen van een duurzaam beheer in de interne werking van de Ministerie van Defensie

Defensie draagt bij tot het bereiken van de duurzame ontwikkeling van de federale administratie in de ecologische, economische en sociale pijlers.

Voor deze doeleinden heeft het acties uitgevoerd op de volgende gebieden:

- Duurzame overheidsopdrachten: In 2018 werd gestart met het uitwerken van een eenvoudige tool om de bestaande informatie omtrent duurzame aankopen en eventuele eisen die in bestekken kunnen opgenomen worden te bundelen en beter te laten doorstromen naar de verschillende verantwoordelijken voor aankopen. Eens op punt gesteld zal deze intern Defensie gepromoot worden. Daarnaast werd er in 2018 gestart met het optimaliseren van de rapporteringstool voor duurzame aankopen, Defensie lanceert immers jaarlijks meer dan 500 overheidsopdrachten.
- Duurzame mobiliteit: Defensie promoot duurzame mobiliteit door in te spelen op verscheidene vectoren: de fietsvergoeding, het abonnement op het openbaar vervoer of het organiseren van collectief transport. Tevens wordt er steeds naar gestreefd om het wagenpark van Defensie systematisch te moderniseren en de voorkeur te geven aan de meer ecologische modellen. Conform de omzendbrief 307 sexies van 21 april 2017 werd er voor sommige personenwagens overgeschakeld naar voertuigen van het type CNG, elektrisch of hybride. In 2018 werden de eerste 15 voertuigen van dit type geleased en de vervanging van 200 bijkomende voertuigen door milieu-vriendelijke voertuigen is al gepland tijdens de volgende drie jaren.
- Duurzame voeding: Het personeel van Defensie heeft nood aan een gezonde voeding die aangepast is aan de specifieke noden van het militaire beroep en de bijzondere omstandigheden waarin soms gewerkt moet worden. In het project “gezonde voeding” zijn er dan ook elementen die kunnen bijdragen tot duurzame voeding zoals het verminderen van de portie vlees. Een voedingsdeskundige begeleidt ook lokale projecten die als volgt worden aangepast: uitleg en doelstellingen verstrekken aan het kader en het keukenpersoneel, adviseren en opleiden van het keukenpersoneel, sensibiliseren van de klanten en tenslotte opvolging van het project door vragenlijsten. In 2018 werden verschillende projecten concreet geïnitieerd: het aanbod in een aantal lokale militaire restaurants (mess); dieetstudie als onderdeel van training, nieuwe cursus "Gezond eten", foodpacks voor F16-piloten.
- Duurzame human resources: Binnen Defensie is een regelgeving uitgewerkt met betrekking tot het diversiteitsbeleid waarin de aandacht uitgaat naar de volgende thema's: gender, culturele identiteit, personen met een handicap, seksuele geaardheid en transgenders. Volgende projecten werden in 2018 gerealiseerd:

- 38 voorstellingen van het diversiteitstheater voor militairen in de basisvorming.
 - Publicatie van het Defensie Actieplan “Vrouwen, Vrede en Veiligheid 2017-2021”.
 - Opmaak van het stripverhaal “Emma en Lucas zijn kandidaat” over diversiteitsgerelateerde thematieken, de waarden van de militair en de generieke gedragscompetenties.
 - Opstart van het Netwerk “Gender in Motion”
 - Conferentie “15 jaar diversiteitsbeleid bij Defensie”
- Defensie streeft er ook systematisch naar te voldoen aan alle wettelijke vereisten met betrekking tot welzijn op het werk in overeenstemming met de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk. (B.S. 18.9.1996). en de bijhorende uitvoeringsbesluiten (CODEX). Hiertoe wordt een jaaractieplan (JAP 2018) opgesteld op basis van het globaal preventieplan (GPP 2018-2022) en dit overleg met de representatieve vakorganisaties.
- Duurzaam werken en duurzame werkomgeving : Defensie streeft ernaar om de werkomgeving te moderniseren en aan te passen aan de laatste normen. Hiertoe wordt verouderde infrastructuur gemoderniseerd volgens de actuele normen of zelfs gesloten en eventueel vervreemd. Nieuwe werkmethode's zorgen ervoor dat het werk duurzamer wordt uitgevoerd. Nieuwe softwaresystemen laten toe dat de schriftelijke communicatie op papier sterk terug gedrongen wordt en hoofdzakelijk digitaal verloopt. De uitgifte van de verschillende bedrijfseigen magazines zijn ook gedigitaliseerd. Al deze maatregelen hebben een vermindering van het papierverbruik tot gevolg. De invoering van “Skype for Business” kan op termijn gebruikt worden als een middel om de verplaatsingen voor vergaderingen te verminderen. Tevens zijn er verschillende vormen van werken op afstand ingevoerd: telework, werken in satellietkantoor, ... Al deze maatregelen dragen bij tot een vermindering van het woon-werkverkeer. Als neveneffect kan er een beter evenwicht gevonden worden tussen werk en privéleven. Al deze initiatieven sluiten ook aan bij het lopende studie/project NWOW (New Ways of Working). Voor elke internationale operatie met milieuisico's wordt er een Environmental Baseline Study en milieudossier opgesteld bij ontplooiing en een Environmental Closeout Study voor redeploy. Er wordt ook steeds een gevormde milieuraadgever (cumulfunctie) voorzien en elke operatie wordt minimaal jaarlijks aan een interne milieuaudit onderworpen. Defensie heeft in 2018 ook actief bijgedragen tot de verdere ontwikkeling van het milieubeleid van de NAVO door deelname aan de Environmental Protection Working Group, het custodianship van STANAG 6500 (met betrekking tot het milieudossier in operaties) en het steunen met lesgevers van de NMEPPPC (NATO Environmental Protection Practices and Procedures Course). Een groot deel van de oefenterreinen van Defensie, die tevens erkend zijn binnen het NATURA 2000-netwerk, wordt ecologisch beheerd in samenwerking met de regionale instanties bevoegd voor natuur- en bosbeheer met het oog op het behouden en stimuleren van de biodiversiteit. Tevens werden in 2018 door Defensie vele inspanningen geleverd om de verspreiding van Afrikaanse Varkenspest tegen te gaan.